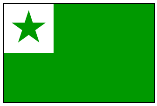

Esperanto

Paroka kirko
de la Plej Sankta Triunuo
en Fulnek

Editio EO-II-12

Historio..3
Mirakla bildo de Virgulino Mario Helpantino..........3
La hodiaŭa paroka kirko..7
Priskribo..8
Interno...8
Orgeno...9
Klostro...10
Kapelo de Sankta Jozefo..10
Ekstero...11
Gravaj okazoj...12
Literaturo..14

Paroko	Fulnek
Dekanujo	Bílovec
Diocezo	Ostrava-Opava
Provinco	Moravio
Civito	Fulnek
Distrikto	Nový Jičín
Lando	Moravio
Ŝtato	Ĉeĥujo

Historio

La origina paroka kirko de Fulnek estis konsekrita al Sanktaj Filipo kaj Jakobo. Ĝi staris surloke de la hodiaŭa kapelo de Sankta Jozefo, maldekstraflanke de la navo. Oni ne plu scias, kiam ĝi estis konstruita, sed la plej malnova spuro pri ĝi estas mencio en dokumento de la 26-a de februaro 1293, per kiu sinjoro Oldřich de Lichtenburk, ido de la potenca klano de Ronovec kaj posedanto de la regiono, vendis al la vilaĝestro Štědroň el Jílovec tiean vilaĝestrejon.[1]

En la jaro 1389 estis fondita, ĉe la kirko, monaĥejo de aŭgustenanaj kanonikoj kaj la kirko estis alikonsekrita al la Plej Sankta Triunuo.[2]

Mirakla bildo de Virgulino Mario Helpantino

Honorloke en la paroka kirko, super tabernaklo de la ĉefaltaro, troviĝas mirakla bildo de Virgulino Mario Helpantino, ankaŭ nomata *Virgulino Mario de Fulnek.* Iam estis sub la pentraĵo tabuleto kun tiu ĉi surskribo:

> „Im Jahre 1648 den 1. October ist der ehrbare Junggesell Paulus Mudrack, 19 Jahre alt, unschuldigerweiß in dem Hauswald (Thiergarten) erschossen worden. Und dann im Jahre 1649 den 3. März ist Andreas Mudrack nach erlangten heiligen Sakramenten der christkatholischen Kirche, von dieser Welt geschieden.

---

1 DKH, pĝ. 103. MM, pĝ. 857. KPO, pĝ. 41.

2 MM, pĝ. 857. RD, pĝ. 91, n-ro 196; pĝ. 92, n-ro 198. Sed en ZKMF oni skribas sur la paĝo 138: *„Kial estis malfondita la estinta paroka kirko, menciita en malnova dokumento el 1293, kaj ĝialoke fondita monaĥejo de aŭgustenanoj, pri tio ni havas neniujn notojn.“*

Seines Alters 22 Jahre 5 Monath. Denen zur Gedächtniß die betrübten Eltern, als Georg und Anna Mudrack, d. Epitaphium aufrichten lassen. Gott verleihe allen christgläubigen Seelen die ewige Ruhe und Seligkeit amen."

Esperantigite:

„En la jaro 1648, la 1-an de oktobro, honesta fraŭlo Paŭlo Mudrack, 19 jarojn aĝa, estis pafmortigita senkulpe en ĉasarbaro. Kaj poste en la jaro 1649, la 3-an de marto, ricevinte sanktajn sakramentojn de la kristana-katolika eklezio, forlasis ĉi tiun mondon Andreo Mudrack en aĝo de 22 jaroj kaj 5 monatoj. Memore al ili la malĝojegaj gepatroj, Georgo kaj Anno Mudrack, konstruigis tiun ĉi epitafon. Dio donu al ĉiuj kristane kredantaj animoj eternan ripozon kaj beaton, amen."

La menciita epitafo estis la bildo de Virgulino Mario Helpantino, kiun geedzoj Mudrack[3] jare 1678 donacis al la paroka kirko. Unue, ĝi troviĝis ĉe la baptujo, en la kapelo de Sankta Jozefo de la malnova kirko. Poste, oni pendigis ĝin inter du templajn fenestrojn. Eĉ tie ĝi ne restis longe, 1731 estis plue translokita, estinte anstataŭigita per pentraĵo de tiam nove beatigita Petro Fourier. La bildon de Virgulino Mario oni uzis kiel malgrandan altar-pentraĵon kaj ĝi restis tiel senatente ĝis 1746, kiam oni ĝin la 23-an de decembro translokis plue. Fine ĝi restis en la klostro, ĉar ĝuste ne troviĝis ajna pli bona loko; post kelkaj semajnoj la bildo tie disfalis en tri erojn. Tiam fine ekzorgis pri ĝi sacerdota moŝto Jakobo Erbsmann, maljunulo de ĉi-tiea monaĥejo, kaj igis ĝin post rebonigo alfiksi al monaĥeja muro, malantaŭ la kirko.[4] Iom post iom piaj gekredantoj komencis kunvenadi preskaŭ ĉiutage ĉe ĝi, flordekoradis la bildon kaj kultadis la Dipatr-

3 En la paroka kroniko estas skribitaj nomoj *Laurentius kaj Anna* Mudrack anstataŭ *Georg kaj Anna*, kiel mencias DPF sur la paĝo 3.

4 Laŭ la paroka kroniko li pendigis la bildon sur eksteran vandon de la kapelo de Sankta Jozefo.

inon preĝe kaj kante. La devotecoj pli kaj pli kreskis, multaj alvenintoj trovadis tie konsolon kaj helpon.

Sabate antaŭ la soleno de la Plej Sankta Triunuo, la 31-an de majo 1749, ĉirkaŭ la kvina horo posttagmeze, preĝis tiama livreulo Johann Georg Losert ĉe la bildo. Subite li ekrimarkis ion blankan sur la dekstra okulo de la Dipatrino. Unuafoje li pensis, ke la bildo estis alŝprucigita per io, ĉar ĝuste nova sakristio estis finalkonstruata al la malnova kirko. Oni jam sonorigis por sankta meso, tial li foriris kirkon, tamen ĉiam sentis ian enan emon reveni tien. Post fino de la liturgio li do reiris al la bildo kaj rigardinte ĝin detale, ekvidis, ke el la dekstra okulo de Virgulino Mario malsuprenfluas tri larmoj, la meza ĝis sur la kapon de Jesuĉjo. Ankaŭ sur la maldekstra okulo videblis io malseka. Tiutempe, estis mallonge antaŭ la sepa horo vespere, ĉe la bildo jam staris kaj ĉion vidis preskaŭ dek du personoj. Sakristiano Joseph Hopp venigis tiaman dekanon Joseph Barwig, kiu alpaŝis al la bildo kaj provis sekigi la larmojn pertuke – li sukcesis nur post relative longa strebado. Ĉeestis krom la dekano ankaŭ alia kleriko el la aŭgustenana monaĥejo nome Alexander, el laikoj sakristiano Joseph Hopp, lia fratino Apollonia, livreulo Johann Georg Losert kaj proksimume dek du aliaj kredantoj. Dekano Barwig ordonis al ili silenti provizore pri la okazintaĵo, tamen ĉio tiom disfamiĝis tuturbe, ke ĉe la bildo ankoraŭ tiuvespere kunvenis plimulto da civitanoj, estis tie kaj nobeloj kaj plebanoj.

Posttagmeze la 2-an de junio 1749, je la unua horo, kunvenis ĉe la bildo dekano Joseph Barwig kun aliaj klerikoj, arĥitekturisto Nikolaus Thalherr, Mathäus Hopp, frato de la sakristiano, kaj ankaŭ Georg Richter, por detale ĉion rigardi kaj trovi klarigon. Post kompleta esploro de la bildo kaj ĝia ĉirkaŭaĵo, pripensinte ĉiujn cirkonstancojn de la fenomeno, ili konkludis, ke la larmoj sur la vango de Mario Virgulino ne povis naturdeveni kaj ke certe temis pri miraklo, per kiu la Dipatrino videbliĝis al ni.

Post mallonga tempo preĝadoj ĉebilde tre plimultiĝis. Alvenadis pli kaj pli da pilgrimuloj, ne nur el la paroko kaj apudaj civitoj, sed ankaŭ el pli malproksima ĉirkaŭaĵo. Multaj asertis, kiel post preĝo ĉe la bildo de Mario Virgulino de Fulnek estis elaŭditaj iliaj petoj en

spiritaj kaj korpaj bezonoj. Preĝadoj kaj kantadoj daŭradis plej ofte ĝis noktoj.

Festtage de la Vizito de Sankta Mario, la 2-an de julio, ĉebilde okazis unua solena litanio kun muziko. Ekde tiam ĉiuj festoj de Mario estadis solenataj tie muzike, ĥoro ĉiutage kantadis kaj okazigadis litaniojn. Feste de Mario Virgulino Karmela ĉe la bildo estis celebrata unuafoje sankta meso. Tiuokaze oni prizorgis por la bildo belan kadron kaj apude fiksis lampon, poste seninterrompe flamantan. Antaŭ festo de la Nasko de Mario Virgulino oni konstruis ĉirkaŭ ĝi malgrandan lignan kapeleton, por ke preĝantoj havu ŝirmejon. Multaj civitanoj proponis okazigi monkolekton kaj el ties profito konstrui masonitan kapelon.

Jam la 10-an de decembro komenciĝis laboro pri forfosado de rokoriĉa deklivo, kiu estis granda malhelpo kaj malakcelo por la konstruado. La tutan verkon tre subtenis la urbestraro kaj ankaŭ alia civitanaro. La 12-an de januaro 1750 la bildo de Virgulino Mario Helpantino estis kun granda honoro solene translokita en la kapelon de Sankta Anno. Tie oni ĝin starigis sur altaron kaj kovris per vitro.[5] Dum ĉio tio la Dipatrino elverŝis multajn larmojn.

Ĉiujn okazintaĵojn rilatajn al la bildo zorgeme enskribadis tiama sakristiano Joseph Hopp. Liaj notaĵoj kontinuas ĝis la 20-a de januaro 1753. Ĝis tiu tago ili priskribas 106 okazojn, kiam homoj el diversaj civitoj anoncis, ke post preĝo ĉe la bildo en Fulnek, Virgulino Mario elpetis al ili Dian helpon en diversspecaj bezonaĵoj.

Kiam jam oni, kun grandaj penado kaj kosto, sukcesis forfosi la deklivon kaj tiel liberigi lokon por la konstruado, plano ŝanĝiĝis, oni decidis konstrui ne la kapelon, sed rekte novan grandan kirkon.[6]

---

5 En la kapelon de Sankta Anno oni eniradis el la klostro, post nuligo de la monaĥejo ĝi estis aligita al la parokestreja konstruaĵo (DPF, pĝ. 8).

6 Priskribo de okazoj rilate la bildon de Mario Virgulino de Fulnek laŭ DPF, pĝ 3–14.

La hodiaŭa paroka kirko

Foslabori je la roka krutaĵo venadis ĉiutage multaj homoj, kune kun dungitaj laboristoj da ili estadis 50 ĝis 60. La 25-an de aprilo 1750[7] la laboro tiel antaŭeniĝis, ke la spaco sufiĉis por fundamentoj. La unua ŝtono estis kuŝigita tien la 5-an de majo kaj unu tagon poste komencis masonistoj labori. La fundamentan ŝtonon de la kirko oni grandglore metis la 19-an de oktobro 1750, tiuloken, kie pli frue troviĝis la bildo de Virgulino Mario. Por la solenago oni produktigis oritajn trulon kaj martelon. La unuan baton faris sinjoro dekano, poste sekvis cetera klerikaro, la urbestraro kaj pluaj nobelaj urbanoj. Fine ankaŭ plebanoj rajtis frapi sur la ŝtonon laŭdezire, ĉiu unufoje. La ŝtono, sur kiu videblas ĝis hodiaŭ la jarindiko *„1750“*, rimarkeblas sub la predikejo. Jare 1760 laŭ la paroka kroniko finiĝis la propra konstruado kaj komenciĝis pentrado.

Merkrede, la 22-an de oktobro 1760, la kirkon konsekris Johano grafo de Schärffenberg, helpepiskopo de Olomouc.[8]

La hodiaŭa kirko estas konstruita surloke de la estinta de Sanktaj Filipo kaj Jakobo, ĉe la aŭgustenana monaĥejo, kiun 1784 malfondis la imperiestro Jozefo la 2-a. Aŭtoro de la projekto estis Nikolaus Thalherr, arĥitekturisto ekloĝinta en Fulnek, al kiu oni atribuas ankaŭ la kirkojn en Budišov nad Budišovkou kaj en Šternberk.[9]

---

7 DPF, pĝ. 7. La paroka kroniko datigas je la 25-a de aprilo 1750 kuŝigon de fundamenta ŝtono de la altarejo.

8 Paroka kroniko, FKZ-2, pĝ. 3, kaj DPF, pĝ. 7–10. DPF mencias konsekro-daton je la 19-a de aprilo 1762, sed markas ĝin necerta; tamen pri la jaro laŭskribe ne estas duboj. La konsekranto laŭ tiu ĉi verko estis Maksimiliano grafo de Hammilton, episkopo de Olomouc. Malgraŭ tio KF sur la paĝo 38 datas la konstruadon je la jarintervalo 1750–1752 kaj la konsekradon je 1760. FKZ-2, pĝ. 3, mencias, ke memor-dokumento el la jaro 1760, enigita en la kupoltureton, datas meton de la fundamenta ŝtono je la 19-a de oktobro 1750, finon de kruda masonado je la jaro 1752, surmeton de turglobo je la 29-a de septembro 1760, kaj fine konsekradon de la kirko je la 22-a de oktobro 1760.

9 MM, pĝ. 857–858.

La romkatolika paroka kirko de la Plej Sankta Triunuo en Fulnek, post la kastelo ĉefdominanto de la urbo, apartenas al la plej artvaloraj barokaj konstruaĵoj en Nordorienta Moravio.

Priskribo

La kirko estas ununava, okcidentflanke kuniĝas kun gotika klostro, iĝinta parto de malsupra etaĝo de la parokestra domo. Profundeca norda-suda nav-akso direktiĝas orte al la Kastela Altaĵo, larĝeca akso paralelas kun teoria suda flanko de la placo. La ĉefaltaro direktas norden kun eta dekliniĝo okcidenten. Orientflanke estis konstruita ovala kapelo de Sankta Jozefo. En la norda navflanko dominas masiva masonita ĥorejo.

Interno

Divido de la interno reflektas principon de spaco-formado per kunmetado. Unuopajn elementojn en la volbo apartigas esprimfortaj duopaj intervolbaj strioj kaj en la ĉirkaŭa masonaĵo pilastroj, portantaj sektorojn de entablemento, kiuj la striojn apogas. Sub la kupolo rondkuras kontinua entablemento, sub kiu troviĝas oratorioj kun konvekse elirantaj parapetoj.

La kirko kaj kapelo estas garnataj per unueca baroka meblaro. Unikajn surmurajn pentraĵojn kun riĉa simboliko, finverkitajn jare 1760, laŭteme ligitajn al la konsekro de la kirko, faris Joseph Ignatz Sadler, pentristo el Olomouc. En la konko super la ĉefaltaro ilustriĝas *Glorigo de la kredo,* ceteraj kampoj montras scenojn ligitajn al glorigo de tri Diaj personoj – en la antaŭa sektoro *Venka resurektinta Kristo adorata de sanktularo,* en la meza *Krea verko de Dio Patro* (en la mezkupolo *Kreo de anĝelaro*) kaj en la malantaŭa pentekostan scenon *Descendo de la Sankta Spirito.* Sur pendentivoj en la mezsektoro ilustriĝas alegorioj de kvar mondpartoj. La ĉefaltaro estas

verko de skulptisto Franz Andreas Hirnle el Kroměříž; dum alia dekorado li kunlaboris kun Wenzel Böhm.[10]

Plimulton de bildoj en la kirko pentris Ignatz Viktorin Raab, la altarpentraĵo tamen estas verko de Felix Ivo Leicher. Sankta Aŭgusteno sur ĝi tenas plumon, postlasantan fajran spuron, kio simbolas inspiradon de la Sankta Spirito.[11] Pordeto de la ĉefaltara tabernaklo estas ornamita per sceno de pelikano, nutranta idojn en malsattempo per propra karno – similaĵo de Kristo, satiganta nin per sia korpo pere de la Eŭkaristio.

En ambaŭ flankoj de la navo troviĝas tri flankaltaroj. En la dekstra, epistola flanko la antaŭa estas konsekrita al Sankta Valenteno, la meza al Virgulino Mario Dolorplena kaj la malantaŭa al Sankta Barbaro. En la maldekstra, evangelia flanko la antaŭa al Sankta Aŭgusteno, la meza al Sankta Ubaldo kaj la malantaŭa al la Sufero de Kristo. Al la mezaj altaroj apartenas vitraj ĉerkoj kun relikvoj de sanktuloj – dekstre de Sankta Valenteno kaj maldekstre de Sankta Vitalo. En la jaro 2006, oni solene transportis en la kirkon ankaŭ relikvon de Sankta Faŭstino Kovalska, devenintan el la pola urbo Krakovo, kaj al ĝi oni lokis bildon de la Dia Mizerikordo.

Dekstraflanke troviĝas interalie predikejo. Ĉefmotivo de ĝia dekoro estas komplekso de tri virtoj, bildigita en formo de tri inoj: maldekstre malsupre kun ankro – *espero,* meze super la predikejo kun kruco – *kredo,* kaj dekstre malsupre kun pokalo – *karito.*

Orgeno

La origina orgeno de la Fulneka paroka kirko, konstruita de orgenisto Johann Georg Schwartz el Libavá, estis konsekrita jare 1766. Ĝi havis du klavarojn kaj 18 registrojn. Pro rimarkinda foruzo de lig-

10 KF, pĝ. 38. KPO, pĝ. 40–41.

11 La paroka kroniko mencias, ke aŭtoro de la altarbildo estas *Johann Leichert* – ĝi tamen estas misa enskribo. La eraron en la kroniko rimarkas ankaŭ DK surpaĝe 35–36. Iu ajn artisto de tiu ĉi nomo ne laboris en la regiono, krome oni ne povas ignori similecon kun ceteraj verkoj de Felix Ivo Leicher.

naj konsistaĵoj kaj vermboriteco ĝi estis en la 20-a jarcento riparita kaj pligrandigita, fare de la nacia entrepreno *Fabriko por orgenoj* en Krnov, laŭ projekto de Inĝ. Ota Veverka. Renovigita trimanuala 33-registra instrumento estis la 10-an de decembro 1955 konsekrita, post finkontrolo de prof. Gustav Pivoňka el Olomouc.[12]

Klostro

La klostro de iama aŭgustenana monaĥejo estas la plej valora gotika memoraĵo en la urbo. Oni ĝin konstruis verŝajne en la 1430-aj jaroj ĉe la okcidenta fasado de tiama gotika kirko. Ĝin plafonas ripa kruca volbo kun altvaloraj reliefaj detaloj. Sub eliroj de la ripoj kaj en boltoj de la volbo troviĝas blazonoj de konstruantoj de la monaĥejo – envolvita pafaĵo de sinjoroj de Kravaře kaj stelo de sinjoroj de Šternberk kaj Lukov. La spacon lumigas dek unu pintformaj fenestroj, faŭkantaj en nekutime malgrandan klostran korton. El originaj flamformaj vitralaj rozoj en la fenestroj konserviĝis nur fragmento en verto de la okcidenta mezfenestro. La klostro origine kunigis la kirkon kun loĝspacoj de la monaĥejo, ĝi faŭkas en la navon per ogiva portalo.[13]

Kapelo de Sankta Jozefo

La kapelo de Sankta Jozefo, spaco kun propra arĥitektura kompozicio, en horizontala projekciaĵo troviĝas proksimume surloke de altarejo de la estinta gotika kirko. Internon dividas pilastroj kun sektoroj de entablemento, sur kiuj apogiĝas esprimforte modlita kornico, portanta volbon de kupolo. Sub la kornico estas oratorioj kun konvekse elirantaj parapetoj, super enirejo en la preĝejnavon troviĝas masiva emporo. En volbo de la kapelo troviĝas pentraĵo *Dekdu-jaraĝa Jesuo en la Templo*, ĉirkaŭe kompletigita per scenoj el vivo de la

12 Laŭ tabuleto sur la orgeno.

13 KF, pĝ. 36. KPO, pĝ. 41–42.

Sankta Familio. La internon de la kapelo kun la kirka navo kunigas alta arkado.[14]

Ekstero

La enan spacostrukturon spegulas ankaŭ dispartigo de la preĝej--eksterejo – la flankaj fasadoj estas senornamaj, anguloj inter unuopaj muroj rondformitaj, en dislimojn oni enigis kvar-kolonojn, en la tuta ĉirkaŭo rondiras krona entablemento. El muro de la kirko eliĝas alkonstruaĵoj de la kapelo kaj sakristio. La tuta ĉeffasado kreas monumentan kulison, rememorigantan arĥitekturon de la kulmina baroko. En ĝiaj niĉoj staras figuroj de kvar evangeliistoj de skulptisto Johann Schubert. La navo havas gablan tegmenton, super la centra spaco kun kupolo estas tegmento mansarda kun tureto. Malalta kupolo ŝirmas ankaŭ la kapelon de Sankta Jozefo.[14] Preĝeja frontono estis en jaroj 1901–1903 aranĝita laŭ projekto de prof. Ferdinand Hrach.[15]

Ekstere sur la orienta muro de la konstruaĵo troviĝas malfrugotika ĝis frurenesanca tomboŝtono de Jiří de Žerotín, datita en la jaron 1507. Idealigita sceno prezentas la mortinton kiel kavaliron starantan sur leono, simbolo de potenco kaj forto. La apuda tomboŝtono el 1556 apartenas al la familio de Baltazar Švajnic de Pilmsdorf.[16]

El la placo kondukas al la kirko baroka ŝtuparo el la komenco de la 18-a jarcento, kun klasikisma ŝajnpordego garnita per skulptaĵoj.[15]

---

14 KPO, pĝ. 41.

15 MM, pĝ. 857.

16 KF, pĝ. 37.

Gravaj okazoj

1293	La plej malnova ĝis nun konservita skribita mencio pri la paroka kirko en Fulnek.[1]
1389	Beneš de Kravaře fondis en Fulnek ĉe la kirko aŭgustenanan monaĥejon. Mikuláš de Rýzmburk, episkopo de Olomouc, permesis ke la kirko apartenu al la monaĥejo kaj tiel iĝu kanonikara.[2]
1416	En la kirko estis entombigita Lacek la 1-a, la unua Moravia hetmano, nomumita de reĝo Venceslao la 4-a.[17]
1429	La urbon bruligis Jan de Tovačov, forbrulis kaj la kirko kaj la monaĥejo.[17]
1559	Incendio cindrigis la monaĥejon kaj najbaran parton de la urbo.[18]
1657	La kirkon ruinigis kaj bruligis svedoj.[19]
1672	Papo Klemento la 10-a pruntedonis al estroj de la aŭgustenana monaĥejo de Fulnek mitro-rajton.[20]
1676	Granda incendio denove cindrigis la urbon kaj la kirkon.[19]
1693	La kirko estis post la incendio rekonstruita je kosto de la aŭgustenana monaĥejo.[19]

17 HMZM, pĝ. 688, kaj la paroka kroniko.

18 FKZ-3, pĝ. 4.

19 Laŭ la paroka kroniko.

20 MM, pĝ. 858. ZKMF sur la paĝo 152 erare mencias papon Klementon la 12-an. La mitro-rajto – rajto uzi episkopajn insignojn.

1695	Incendio detruis la monaĥejon kaj ĝian ĉirkaŭaĵon.[18]
1749	Virgulino Mario sur la mirakla bildo de Fulnek unuafoje elverŝis larmojn.[21]
1750	Lokita estis la fundamenta ŝtono de la nova paroka kirko.[22]
1760	La kirkon konsekris Johano grafo de Schärffenberg, helpepiskopo de Olomouc.[8]
1766	Konsekrita estis nova duklavara 18-registra orgeno.[12]
1784	La aŭgustenanan monaĥejon nuligis Jozefo la 2-a, la lasta monaĥestro parokestriĝis. La monaĥejo-domo iĝis urba parokestra domo.[23]
1900–3	Kompleta rekonstruo de la kirko.[19]
1905–8	Rebonigo de la klostro.[19]
1919	En la kirko estis instalita elektrolumigado.[19]
1950–83	Poiome komplete rekonstruataj estis la kirko kaj la parokestrejo.[19]
1955	Konsekritis renovigita kaj pligrandigita triklavara 33-registra orgeno.[12]
2006	En la kirkon estis lokita relikvo de Sankta Faŭstino Kovalska, translokita el pola Krakovo.

21 DPF, pĝ. 4–5.

22 DPF, pĝ. 7–9, kaj la paroka kroniko.

23 ZKMF, pĝ. 150. MM, pĝ. 858.

Literaturo

- [DK] Jelonek, Emil. Felix Ivo Leicher. In *Das Kuhländchen.* 7-a volumo. Neu-Titſchein: L. V. Enders'ſch, 1926. Pĝ. 35–36.
- [DKH] Prasek, Vincenc. *Dějiny kraje Holasovského čili Opavského.* Eldonserio Vlastivěda Slezská, III-a vol., I-a parto. Opava: Jubilejní fond Vlastivědy Slezské, 1891. Pĝ. 103.
- [DPF] Demel, Phillip. *Die Pfarrkirche in Fulnek und das Mariabild am Hochaltar.* Fulnek: memeldono, 1869. Pĝ. 3–14.
- [FKZ-2] Rašková, Jana. Farní kostel sv. Trojice. In *Fulnecký kulturní zpravodaj.* Jarkolekto 1980, n-ro 2. Fulnek: Městský národní výbor Fulnek, 1980. Pĝ. 3.
- [FKZ-3] Hoduláková, Milena – Bouda, Tomáš. Augustiniánský klášter. In *Fulnecký kulturní zpravodaj.* Jarkolekto 1980, n-ro 3. Fulnek: Městský národní výbor Fulnek, 1980. Pĝ. 4.
- [HMZM] Hosák, Ladislav. *Historický místopis země Moravskoslezské.* Praha: Společnost přátel starožitností čsl., 1938. Pĝ. 688.
- [KF] Trapl, Miloš – Kraváček, František. *Komenského Fulnek.* Praha: Pressfoto, 1993. ISBN 80-7046-085-7. Pĝ. 36–38.
- [KPO] Gavendová, Marcela. *Kulturní památky okresu Nový Jičín.* Nový Jičín: Okresní úřad; Ostrava: Památkový ústav, 1996. ISBN 80-85034-14-X. Pĝ. 40–42.
- [MM] Kuča, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.* I-a vol. Praha: Libri, 1996. ISBN 80-85983-13-3. Pĝ. 857–858.

- [RD] Barciak, Antoni – Müller, Karel. *Regesty dokumentów przechowywanych na Górnym Śląsku – Regesty listin uložených v Horním Slezsku.* I-a vol. Wrocław: Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego; Opava: Zemský archiv v Opavě, 2004. ISBN 80-86388-17-4. Pĝ. 91, n-ro 196; pĝ. 92, n-ro 198.
- [ZKMF] Oppl, Stanislav Václav. *Z kroniky staroslavného města Fulneku, působiště J. A. Komenského.* Fulnek na Moravě: Kryl a Scotti, 1928. Pĝ. 138, 150, 152.

Paroka kirko de la Plej Sankta Triunuo en Fulnek
Eldono EO-II-12

Teksto, elĉeĥigo kaj komposto: Petr Adam DOHNÁLEK
Lingvokorekto: Miloslav ŠVÁČEK
Grafika kaj komposta revizioj: Bc. David HRABÁLEK
Fulnek 2009, URN:NBN:cz-nk20098918

La verko estas disponebla laŭ la permesilo
Krea Komunaĵo Atribuite-Samkondiĉe 3.0 Ĉeĥujo, vidu
http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/cz/deed.eo

BY SA